

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ҰЛТТЫҚ БАНКІ
№ 5 Б А С П А С Ө З Р Е Л И З І
2013 жылғы 15 ақпан**

**Қазақстан Республикасы ақша-кредит
саясатының 2013 жылға арналған
негізгі бағыттары туралы**

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 25 қаңтардағы № 16 қаулысымен Қазақстан Республикасы ақша-кредит саясатының 2013 жылға арналған негізгі бағыттары мақұлданды.

Осы құжаттың шеңберінде экономиканың дамуының 3 сценарийлік нұсқасы қаралды, олар Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының 2013-2017 жылдарға арналған болжамын қалыптастыру кезіндегі Үкіметтің бағаларымен үйлесімді және келісілген. Мұнайдың әлемдік бағаларының орташа жылдық деңгейі сценарийлік нұсқаларға бөлудің негізгі критерийі болып айқындалды.

Қарастырылған сценарийлерге қарай ақша-кредит саясатының 2013 жылға арналған шаралары әзірленді. Экономиканың дамуының барлық сценарийлерін іске асыру кезінде баға тұрақтылығын қамтамасыз ету және жылдық инфляцияны 6,0-8,0% дәлізінде ұстап тұру Ұлттық Банктің негізгі мақсаты болып табылады.

Әзірленуі және бірінші кезеңін ендіру 2012 жылы басталған жаңа трансмиссиялық тетікті кезең-кезеңімен ендіру ақша-кредит саясаты саласындағы 2013 жылға арналған негізгі перспективтік бағыт болып табылады. Бірінші кезеңде ең төменгі резервтік талаптар тетігіне өзгерістер енгізілді, сондай-ақ пилоттық жоба шеңберінде Қазақстан қор биржасында жүргізілуі 2005 жылы тоқтатыла тұрған автоматты РЕПО секторындағы операциялар қайта басталды.

2013 жылы өтімділікті беру/алу бойынша тұрақты тетіктерге (кепілдік қамтамасыз ету, пайыздық мөлшерлемелер, беру тетіг бөлігінде), ашық нарықтағы операцияларға (жаңа құрал – қайта сату мүмкіндігімен бағалы қағаздарды сатып алу аукциондары ендірілетін болады) тәсілдері өзгереді.

Жаңалықтардың мақсаты ақша-кредит саясатының трансмиссиялық тетігінің кредиттік арнасын белсенді ету және оның валюталық арнасының маңыздылығын төмендету болып табылады. Жаңа тетік экономиканың долларлануын, пайыздық мөлшерлемелердің құбылмалылығын, ақша нарығындағы алыпсатарлық құрамдас бөлігін төмендетуге және, салдары ретінде, өтімділікті реттеудің және тұтастай алғанда, ақша кредит саясатын жүргізу икемділігін және тиімділігін арттыруға ықпал етеді.

Жаңа құралдардың енгізілуін назарға ала отырып, Ұлттық Банктің пайыздық мөлшерлемелерінің дәлізі де өзгереді, сондай-ақ оның шектері тұрақты тетік операциялары бойынша мөлшерлемелерге сәйкестенетін болады (төменгі шегі – Ұлттық Банктің депозиттері, жоғарғы шегі – тұрақты қол жетімді қарыздар). Пайыздық саясатты жүргізу кезіндегі жаңа бағдар ақша нарығындағы мөлшерлемелер болып табылады.

Перспективада ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесі көбінесе индикативтік рөл атқаратын болады, бұл ретте нақты көрсетуде оң болып сақталады.

2013 жылы кірістілік қисығын құру мақсатында Ұлттық Банк Қаржы министрлігімен бірлесіп мерзімдер бойынша салыстыруға болатын құралдар үшін ақша нарығында эталон (бенчмарк) ретінде Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздар нарығын нығайту бойынша жұмыс жүргізуді ниеттеніп отыр.

2013 жылы Ұлттық Банк нарық қатысушыларынан қайталама нарықта МБҚ сатып алу жолымен мемлекеттік бағалы қағаздарының меншікті портфелін ұзақ мерзімді қалыптастыруды жалғастырады.

2013 жылы Ұлттық Банк 2012 жылдың соңында енгізілген ең төменгі резервтік талаптардың жаңа тетігі банк секторының өтімділігіне әсер етуін талдауды жоспарлап отыр.

Ең төменгі резервтік талаптардың қолданыстағы талаптарын талдау нәтижелерін және халықаралық тәжірибені ескеріп, ақша-кредит саясаты тұрғысынан осы компонент нашар реттелетіндіктен, ең төменгі резервтік талаптарды орындау кезінде теңгедегі қолма-қол қассаны қолдануды шектеу жөніндегі мәселе қаралады.

2013 жылы Ұлттық Банк алдын ала нарықтық себептер бойынша бағыт алатын айырбастау бағамы динамикасының жалпы трендінің қалыптасуына ықпал етпей-ақ, айырбастау бағамының күрт өзгеруін жеңілдету мақсатында өктемдік жүргізуді жалғастырады. Қатысуы неғұрлым төмен болады.

Ақша-кредит саясатының трансмиссиялық тетіктерін дамыту және пайыздық мөлшерлемелердің реттеушілік рөлін арттыру шамасына қарай Ұлттық Банктің ішкі валюта нарығына қатысуы ақырындап қысқара береді.

2012 жылғы желтоқсанда Қазақстан Республикасы Президентінің Қазақстан халқына арнаған жолдауында ол таяу жылдардағы мемлекеттік органдар қызметінің негізгі бағыттарын атап көрсетті. Ақша-кредит саясатының жаңа жүйесін тұжырымдамалық түрде әзірлеу жөніндегі тапсырмаларды орындау шеңберінде ақша-кредит саясатының 2013 жылға арналған негізгі бағыттарының жобасына банктерді проблемалық кредиттерден тазартуға мүмкіндік беретін қаржы жүйесін реттеуді жетілдіруге; экономиканың басым секторларының қолжетімді ақша ресурстарына қажеттілігін қамтамасыз етуге қатысты 2 бөлім қосылды. Бұл іс-шараларды Ұлттық Банк Үкіметпен бірге жүргізетін болады.

Толығырақ ақпаратты мына телефондар бойынша алуға болады:
+7 (727)2704-639, +7 (727)2596-833; E-mail: press@nationalbank.kz (www.nationalbank.kz)